

צידה לדרך

סלון תורני אקטואלי לילדי ישראל

יו"ל מידי שבוע עם תכנים מגוונים!

צידה לדרך - מצרע | שבת הגדול

עלון מס' 86 | שנה 2

ילדים יקרים!

גליון צידה לדרך יוצא להפשת פסח.

נשמח לפגש אתכם שוב לאחר החג.

בברכת פסח כשר ושמח!

מערכת צידה לדרך

בדרך רבותנו

מרוצעת החוף, הגיעה הספינה לסוף דרכה. זעקות שבר נשמעו מכל עבר - ולאחריו קול דממה דקה. מנועייה דממו. תא הנווט ננטש.

בין הנוסעים היו רבי שמואל הלוי וואזנר זצוק"ל ורעייתו הרבנית ע"ה, לאחר חדשים של מסע קשה, עומדים בני הזוג מוינה לקפץ אל המים שאין להם סוף. מתוך מאה וחמשים נוסעים, רק ששה עשר אורו אמיץ להסתכן ולקפץ אל המים.

כיון שהרב וואזנר ורעייתו ידעו לשחות - הם פתחו במסע ימי מסכן ונועז, לכוון חופי ארץ ישראל.

לימים, ספרה הרבנית לילדיה, כי גם אז, במצב של סכנת טביעה מוחשית, סרב הרב לזוז מעקרונותיו כמלא הנימה מסבות של חסידות וצניעות, והם חתרו תחלה לעבר נקודה ימית מרחקת, על מנת להתרחק מארבעה עשר פליטי הספינה האחרים, גם אם מדבר במלחמה על החיים, בתוך גלים שזופים ומערבולות אימות, וכאשר הוא מנסה לחצות את רצועת החוף בשחיה - הדבר הראשון שמעסיק אותו, הוא הצרה לשמר על חסידותו ופרישותו - כי זה היה הרב.

מערבולות אימות פגשו את הרב והרבנית. לארה המסע שארה שעות ארבות, נשרו מרבית פליטי הספינה האחרים. מקרב ששה עשר נוסעים שרדו רק ששה - רבנו והרבנית וארבעה נוספים. כל השאר טבעו. רבנו הגיע לארץ ישראל בערום ובחסר כל, ופעם התבטא ואמר: "עקב אבינו - היה לו לפחות מקל, אני - גם את זה לא היה לי, את הכל הייתי חייב להשליך למים כדי שלא יכביד עלי שום

נס ההצלה בלבן של הים הגועש שארע למרו רבי שמואל הלוי וואזנר זצוק"ל והרבנית ע"ה לא רבים יודעים, אבל נס גדול של הצלה בים היה בדורנו, בחדש כסלו שנת תרצ"ט, בחופי הים עגנה אניה כשני ק"מ מנתניה, ובתוכה נשמעה ההכרזה: "נוסעים יקרים, אני מצטער להודיע כי מלאי הדלק באניה אזל. משמעות הדבר היא פי בתוך שעה הספינה עוצרת בלב ים, מי שידע לשחות - שיקפץ בנריוות למים, וינסה להתקרב לחוף מבטחים בשחיה. אין לי עצה עבור מי שאינו יודע לשחות".

ההכרזה הנואשת הזו נשמעה באישון ליל, בלב ים, בין דפנותיה הרועעים של ספינה חורקת, שייצאה בסתיו תרצ"ט מבירת אוסטריה לכוון חופי ארץ ישראל. הקריאה שנשמעה מפי הקפטן, הייתה שריקת הסיוע של נסיון אמלל וחסר מזל, של כמאה וחמשים נוסעים מאירופה, שבקשו להגיע לארץ ישראל. סרובם של השלטונות הבריטים לאשר לאניה לעגן, גזר את גורלם של מרבית נוסעי הספינה. לאחר מכן כנס הקפטן את צות המלחים והודיע להם: "מלאי הדלק הגיע לקו האדם המתותן, ולכן גם האופציה להפליג חזרה לאירופה אינה אפשרית עוד. המשמעות היא, שעל מאה וחמשים הנוסעים יהיה להסתדר בכחות עצמם. מי שישרד את הנחשולים ויחצה אותם בשחיה - חיינו יהיו לו לשלל, מי שלא יוכל למערבולות - יהיה גופו לשלל עבור שוכני הים". וכך מול העיר נתניה, במרחק שני קילומטרים

מְרֵן רַבִּי שְׁמוּאֵל הַלֵּוִי וואַזנֶר זצוק"ל גַּאב"ד זְכוּרֵן
מְאִיר וּמְחַבֵּר שׁו"ת שֵׁבֶט הַלֵּוִי, אֲשֶׁר הִקִּים אֶת
יְשִׁיבַת חֲכָמֵי לופְלִין בּ"ב וְעַמְד בְּרֵאשֵׁה עֲשָׂרוֹת
שָׁנִים, נִתְבַּקֵּשׁ לְבֵית עוֹלָמוֹ לְפָנֵי שֵׁשׁ שָׁנִים בְּיוֹם
טוֹב רֵאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח. נִלְמַד מִמֶּנּוּ פִּיזָד לְהִיֹּת
דְּבָקִים בַּמַּטְרָה עִם כָּל הַקְּשִׁיִּים וְהַנְּסִיוֹנוֹת, לַעֲשׂוֹת
רְצוֹן הַבּוֹרָא וּלְהַרְבּוֹת תּוֹרָה וּמַצְוֹת.

רַבִּי שְׁמוּאֵל הַלֵּוִי וואַזנֶר זצוק"ל

דָּבָר בְּשַׁחֲתֵי בַיִם לַעֲבֹר הָאָרֶץ הַמְּבֻטָּחַת". הוֹסִיף
רַבֵּנוּ וְסִפֵּר בְּרִגְשׁ רַב, עַל אוֹתוֹ לִילָה מְרֻטִיט בּוֹ זְכוּ
הוּא וּזְוֹגָתוֹ בְּחֻסְדֵי שָׁמַיִם לְהַגִּיעַ לַחוּף. לְאַחַר שְׁעוֹת
שְׂחִיָּה אַרְכוּת, רְטוּב עַד לְשֹׁד עֲצָמוֹתָיו, לְבוֹשׁוֹ דָּל,
הַגִּיעַ רַבֵּנוּ אֶל הַחוּף בְּשַׁעַת לִילָה מְאֻחָרָת. חֲפֵשׂ
רַבֵּנוּ בֵּית עִם מְזוּזָה שְׂיוּכַל לְדַפֵּק שָׁם כְּדֵי לְהַחֲלִיף
אֶת לְבוֹשׁוֹ. לְאַחַר זְמַן רַב מְצָא בֵּית עִם אוֹר, וּבִפְתַח
מְזוּזָה, וְהַחֲלִיט לְדַפֵּק שָׁם מַחֲסֵר בְּרִירָה. לְאַחַר כַּמָּה
דְּפִיקוֹת נִפְתְּחָה הַדֶּלֶת. הָאִישׁ שָׁעַמַּד בְּפִתַח נִבְהַל
לְמַרְאֵה רַבֵּנוּ, וּמָהָר לְסַגֵּר אֶת הַדֶּלֶת עוֹד בְּטָרֵם שָׁמַע
אֶת בְּקָשׁוֹ.

"הַמְּשַׁכְּנֵנו לְחַפְשׁ", סִפֵּר, "עַד שֶׁבְּחֻסְדֵי שָׁמַיִם מְצָאנוּ
מִשְׁפָּחָה שְׂתַעֲנִיק לָנוּ לָחֵם לֶאֱכֹל וּבְגָד לְלַבֵּשׁ, וְכֵן
הַתְּחַלְנוּ אֶת דְּרָכֵנוּ בְּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל"... רַבֵּנוּ לֹא נִשְׁבַּר
וְלֹא הִתְמוּטָט, לְמֵרוֹת שֶׁהַגִּיעַ לְאָרֶץ בְּחֻסֵּר כָּל.
אֲמוּנָתוֹ הַחֻזְקָה בַּהֲשִׁ"ת, שְׂאִיפּוֹתָיו וְתַחֲוֹשֶׁת הַיַּעוֹד
שֶׁפְּעָמָה בּוֹ הֵם שֶׁהַחֲזִיקוּ אוֹתוֹ לְאַרְבֵּי כָּל הַדֶּרֶךְ. הַקּוּ
הַמְּנַחֵה אוֹתוֹ הִיָּה, שְׁגַם אִם הַמְּצַב קָשָׁה וְנוֹאֵשׁ, גַּם
כְּשֶׁאִין כְּלוּם, חִיבִים לְהַמְשִׁיךְ בְּמִמוּשׁ הַחֲלוּם, לְכַבֵּשׁ
אֶת הַיַּעַד שֶׁשָּׂאָף מְאֹד וּמַעוֹלָם, לְהַרְבִּיץ תּוֹרָה בְּאָרֶץ
יִשְׂרָאֵל. (מֵתוּרָה 'וְלֹא שֵׁבֶט הַלֵּוִי בְּלִבָּד' - 'דְּרָשׁוּ'
תשע"ט)

בְּדֶרֶךְ הַמוֹעֵד

פְּחָה שֶׁל מְסִירוֹת נַפְשׁ

אֲנֵנו קוֹרְאִים בְּתוֹרָה "וַיָּבֵאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּתוֹרָה הַיּוֹם
בֵּיבֶשֶׁה" (שְׁמוֹת יד, כב). אוֹמְרִים חֲזו"ל (סוֹטָה לו - לוז)
כְּשֶׁבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיוּ סְמוּךְ לַיָּם כְּשֶׁמִּימֵנָם וּמִשְׂמָאלָם
חִיּוֹת רַעוֹת, מְאַחֲזִירֵיהֶם הַמְּצָרִים וּמְקַדִּימָה יָם אָמַר
הַקֶּב"ה "דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ", הַשֵּׁבֶטִים
הַחֲלוּ לְהִתְנַפֵּחַ בֵּינֵיהֶם מִי יָרַד לַיָּם, וְאֵז בָּא נַחֲשׁוֹן
בֶּן עַמִּינַדָּב שֶׁרָאָה שֶׁכְּבוֹד שָׁמַיִם מֵתַחֲלָל וְקַפֵּץ לַיָּם
עַד כְּדֵי מְסִירוֹת נַפְשׁ, כִּי הַיָּם הַגִּיעָה עַד לְרֵאשׁוֹ עַד
שֶׁכַּמְעַט טַבַּע, וְאֵז נַעֲשָׂה נֶס גְּדוֹל וְהָיָה נִבְקַע לְשָׁנִים,
וְהוּא זָכָה עַל יְדֵי זֶה לְמַלְכוּת, כִּי הַקֶּב"ה בְּשִׁבְלֵי לַפְּעַל
יִשׁוּעוֹת מַחֲכָה שְׂנַתְאֲמֵץ וּנְפַעַל לְמַעַנּוֹ, וְאֵז הוּא מְבִיא

אֶת הַיִּשׁוּעָה.

אֲנַחְנוּ בְּמַעֲשֵׂינוּ רַק פּוֹתְחִים פֶּתַח בְּשִׁבְלֵי שֶׁהַיִּשׁוּעָה
תּוֹכַל לְהַכְנִס פְּנִימָה. אוֹמְרִים חֲזו"ל עַל הַפְּסוּק
"הֲיִתָּה יְהוּדָה לְקַדְשׁוֹ" (תְּהִלִּים קיד, ב), שֶׁהַכּוֹנֵה הִיא
לְמְסִירוֹת נַפְשׁוֹ שֶׁל נַחֲשׁוֹן בְּקַפִּיצָתוֹ לַיָּם, וְהַטַּעַם
שֶׁכְּתוּב "הֲיִתָּה" בְּלִשׁוֹן נִקְבָּה, מִשׁוּם שֶׁנַּחֲשׁוֹן שָׂאֵב
אֶת הַחַיִּים בְּמְסִירוֹת נַפְשׁ מִסְבָּתָא שְׁלוֹ - תְּמַר אֲשֶׁת
יְהוּדָה שֶׁהִסְפִּימָה לְמוֹת וּבְלִבָּד שְׁלֵא תִלְבִּין פְּנִים.
הַקֶּב"ה מוֹקִיר וּמְרוֹמֵם אֶת מִי שֶׁמוּסֵר נַפְשׁוֹ לְמַעַן
שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ.

מִהַמְּעֵשָׂה הַבָּא לּוֹמְדִים אֶת עֲרֻכָּה הַעֲצוּם שֶׁל מְצוּהָ
שְׂנַעֲשִׂית בְּקִשְׁי וּבְמְסִירוֹת נַפְשׁ, אִיךָ הַשְּׁפַעְתָּה יְכוֹלָה

במלאכה ורק קרוב לעלות השחר הצליח לסיים את הבדיקה, לא לפני שעשה שם נקיון יסודי, וכל גופו רעד מרוב מאמץ. לאחר התפלה הוא קנה לנוח אף היה עסוק במצוות היום, שרפת חמץ ועוד, וכך לא נח כל אותו היום. הוא חשש אף יראה אצלו ה'סדר' בכזאת עיפות, אף ברגע שהתחיל להתפלל מעריב, מין קדשה החלה לעטר אותו ותחושה מתוקה שלא חש מעולם.

וכך ערה את ליל הסדר במתיקות נוראה שלא חש כמותה בחיים. כך את כל מצוות הלילה קיים בהתרומוות רוח בלתי רגילה, שמח בכל ישותו שמוסר נפש לקיום המצוות. אף לאחר הסדר נותר הרב פינקוס לספר ביציאת מצרים עד הבקר. הוא מספר שהתרומוות הנפש שבה זכה להיות באותו ליל הסדר המשיכה ללוות אותו ולא סרה גם בימי חול המועד. הוא נצל את ימי המועד לשקידה עצומה בתורה, לא עסק בשום דבר חוץ מקרבת אלקים. באותה שנה חל שביעי של פסח בערב שבת, ובשעת תפילת מנחה של יום שביעי של פסח עלו דמעות בעיניו. הוא פחד שתפוג הקדשה אף קנה כי יום השבת בודאי גם הוא יהיה מקדש. הוא החליט לנסות וקנה להמשך סיוע ממרום. ואכן באותה שבת טעם לראשונה טעם מתוק של שבת, ומהי קדשה אמתית. **ומאז החלה כל עליתו... "אם יש בי משהו היום" אמר הרב פינקוס "הרי שהכל מכחה של מצוה מדרבנן. מצות בדיקת חמץ, שנאזרתי בה בגבורה וקומתי במסירות נפש".**

להביא את האדם לקרבת אלקים מתמשכת לכל הדורות.

רבי שמשון פינקוס זצ"ל היה ידוע באהבת ד' ובקרבת אלקים. כל מצוה שהיא בין אדם לחברו או בין אדם למקום קבלה אצלו משמעות והוא נכנס אליה בכל כוחו והיה עושה הכל בכדי לעשות את המצוות בשלמות. בערבי פסחים נכרה מעלתו באופן מיוחד, היה עושה את ההכנות בדחילו ורחימו, מבלי להתמיץ שום פרט. במשך שנים נסו לדלות ממנו את סודו, אף זכה להפך לאדם רם מעלה, עם קרבת אלקים ורמות רוחניות כל כך גבוהות? הרב פינקוס בענותנותו לא רצה לענות והתחמק מהתשובה. פעם אחת שתף את מקרבו בספור הבא:

כשהיה הרב פינקוס תלמיד ישיבת בריסק התגורר בדירה משתפת לו ולכמה חברים. בליל בדיקת חמץ נותר הוא לבד בדירה שהרי לא חזר לביתו פי היה בן חו"ל, כך שהטל עליו לעשות בדיקת חמץ בדירה בלה. הדירה הייתה ישנה ומזנחת מאד והיה קשה מאד לבדק, כך שהבדיקה נמשכה לתוף הלילה.

בסיום העבודה המפרכת רצה קצת לנוח אף מיד נזכר בעלית הגג. הנסיון היה קשה מאד, לא היה לו כבר כח. אף לאחר התלבטות קצרה החליט שמצד הדין יש לנקות גם שם. הוא נכנס והיה המום; הפל מלכה, אבק, מלא חפצים ובלגן. נפר שהרבה זמן לא נגעו שם. כמעט התנאש אלא שאז נזכר כי החליט לעשות את המצוות במסירות נפש, ומיד החל

בְּדֶרֶה הַמְצוּוֹת

הַנֶּסֶם בְּשָׁנַת הַשְּׂמִיטָה בְּשָׁדֵה הַחֲטִיִּים עֲבוּר מִצַּת מִצְוָה

הַמְקַבֵּל הָאֱלֹקִי רַבִּי סַלְמָאן מוֹצֵפִי זַ"ל הֵיטָה לּוֹ חֲבִיבוֹת מִיַּחַדָּת לְמִצְוֹת הַתְּלוּיוֹת בְּאֶרֶץ: חֵלָה, תְּרוּמוֹת, מַעֲשָׂרוֹת, שְׁבִיעִית, עֶרְלָה, לֶקֶט, שְׂכָחָה וּפְאָה. וְהָיָה מִשְׁתַּדֵּל לְקַיֵּם בְּשִׂמְחָה מִצְוֹת אֵלֶּה.

בְּחֶצֶר בֵּיתוֹ הוּא הָיָה מְגַדֵּל חֲטִיִּים עֲבוּר מִצַּת מִצְוָה. בְּעַת הַקְּצִיר הָיָה קֹצֵרִים מִתּוֹךְ שְׂמָחָה שֶׁל מִצְוָה, מְשַׁנֵּיחַ עֲלֵיהֶם מִשְׁעוֹת קֹצִירָה וְשִׁמְרָם מִכָּל מְשָׁמֵר, עַל מְנַת לְאַפּוֹת מֵהֶם מִצָּה שְׂמוּרָה בְּעֶרֶב פֶּסַח.

אֵת כָּל הַפְּעֻלוֹת הַנְּעֻשׂוֹת בְּחֲטִיִּים וְאֵף הַטְּחִינָה הָיָה עוֹשֶׂה בְּבֵיתוֹ בְּרִיחִים שֶׁל יָד.

עֲצָם וְרִיעַת הַחֲטִיִּים בְּכָל שָׁנָה הֵיטָה בְּשִׁבִיל לְקַיֵּם מַה שְּׂכָתוֹב בַּתּוֹרָה "שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע שְׂדֵה וְאָסַפְתָּ אֶת תְּבוּאָתָהּ", וּבִכְרִי

שְׂיֻכָּל לְהַפְקִיר אֶת גִּנְתּוֹ בְּשָׁנָה הַשְּׁבִיעִית, וּלְקַיֵּם אֶת הַמְצוּוֹה הַכְּתוּבָה בַּתּוֹרָה "וְהַשְּׁבִיעִית תִּשְׁמַטְנָה וְנִטְשָׁתָה".

בְּכָל שָׁנָה הֵיטָה גִּנְתּוֹ מִצְמִיחָה יָכוֹל חֲטִיִּים בְּכַמּוֹת קְבוּעָה שֶׁל שְׂבָעָה קִילוֹ גָּרָם.

וְרֵאָה זֶה פְּלֵא, בְּשָׁנַת תְּשִׁ"א, שֶׁהֵיטָה הַשָּׁנָה הַשְּׁשִׁית לְשָׁנַת הַשְּׂמִיטָה - תְּשִׁ"ב, זָרַע רַבִּי סַלְמָאן מוֹצֵפִי אֶת אוֹתָהּ הַכַּמּוֹת שֶׁהָיָה רְגִיל לְזַרֵּעַ בְּכָל שָׁנָה, וְהֵנָּה הַצְּמִיחָה גִּנְתּוֹ בְּשָׁנָה זוֹ יָכוֹל מְבַרְךְ שֶׁל עֲשָׂרִים וְאַחַת קִילוֹ גָּרָם, בְּדִיוֹק פִּי שֶׁלֵּשָׁה מֵהַכַּמּוֹת הֶרְגִילָה.

בְּרַב הַתְּרַגְּשׁוֹתָיו וְהַתְּפַעְלוֹתָיו הֵלַךְ לִישִׁיבָה וּפְרָסָם אֶת הַנֶּסֶם שְׂקָרָה לּוֹ וְהוֹזְכִיר אֶת הַכְּתוּב בַּתּוֹרָה: "וְצִוִּיתִי אֶת בְּרַכְתִּי לָכֶם בְּשָׁנָה הַשְּׁשִׁית וְעָשׂוֹת אֶת הַתְּבוּאָה לְשִׁלֵּשׁ הַשָּׁנִים", וְאִכּוֹ שְׂרָתָה הַבְּרַכָּה בְּבֵיתוֹ.

(סֵפֶר דִּינֵי שְׁבִיעִית)

מְעַרְכַת 'צִידָה לְדֶרֶה' מְבַרְכַת אֶת אֲלָפֵי קוֹרְאֵי הָעֵלּוֹן
בְּבִרְכַת פֶּסַח כְּשֶׁר וְשִׂמְחָה!

רוֹצִים אֶת הָעֵלּוֹן אִצְלָכֶם?

שְׁלחוּ בַקְשָׁה לְדוֹא"ר zaida@kerenh.org.il וְנִשְׁלַח אֵלֵיכֶם!

ת.ד. 257 בני ברק או בהעברה לבנק הפועלים סניף 655 מס' ח-ן: 339991 קרן הסעה וסיוע לתלמידי החינוך העצמאי ע"ד 5-804-659-95
התרומויות מוכרות לצרכי מס לפי סעיף 46 כמו"כ ניתן לתרום בקלות ובמהירות בכל עמדות "נדדים פלוס" ברחבי הארץ